לעילוי נשמת ר' אברהם יוסף שמואל אלטר בו ר' טובי' ז"ל רעיתו רישא רחל בת ר' אברהם שלמה ע"ה קורץ

TO SUBSCRIBE AND RECEIVE THIS TORAH SHEET WEEKLY WWW.TORAHTAVLIN.ORC OR SEND AN EMAIL TO TORAHTAVLIN@ YAHOO.COM

פרשת שקלים

שבת קודש פרשת משפטים – ב' דר"ח אדר תשפ"א Shabbos Parshas Mishpatim - February 13, 2021

הדלקת נרות שבת – 5:09 | זמן קריאת שמע / מ״א – 8:56 | זמן קריאת שמע / הגר״א – 9:32 | סוף זמן תפילה/הגר״א – 10:25 זמו לתפילת מנחה גדולה-12:40 | שקיעת החמה שבת קודש-5:28 | מוצש״ק צאת הכוכבים-6:18 | צאה״כ / לרבינו תם - 6:40

אפילו לזהות את הדברים על פניהם. ואילו היו זוכים בשעתם הקשה לכמה נטפי עידוד, היו הדברים מאירים להם, ואף שאין באלו הדיבורים מענה לזה הקושי בו הוא מתמודד, מכל מקום יש בכוח הדיבורים לעודדם ולהחזיקם שיהיה בהם כוח להחזיק מעמד עד אשר יעבור מהם זה הקושי. אך מאחר ואיז איש שם על לב. מסתובב לו הבחור עם קשייו. לפעמים הוא בבחינת שאינו יודע לשאול. ואיז הוא יודע איר לבטא את קשייו. ולפעמים הוא כן יודע, אר אין הוא יודע למי לפנות. ותוצאותיה מי ישורנה, הבחור שהוא בסך הכל רך כקנה מסתובב עם הרגשה שהטעינו עליו משא כבידה. והיא אשר עלול לגרום לו להתיאש ח"ו. ורק אחר שמקדיח תבשילו מתעוררים סובביו לדבר על לבו ולהחזירו למוטב. ולרוב כבר מאוחר מדי. ואילו היו שמים עין על הבחור. ועוד טרם שמכירים בו איזה קושי נותנים לו איזה מילת חיזוק היו יכולים לשנות את מהותו ואת עתידו.

עניז זה הוא ביכולת כאו"א. ובזה מקיים מצות קירוב רחוקים בהידור רב. והרבה

יותר מזה המסתובב במקום נדחות לקרב את הרחוקים, כי הגם שמחובותינו לקרב נשמות נדחות בכל מקום שהם. אר אלו שכבר נידחו צריכים יגיעה והשקעה מרובה להחזירם. ואילו בחור צעיר כל עוד שמחזיק מעמד יכולים בקל להחזיקו. רק בכמה דברי עידוד ותו לא. ואלו המילים מועילים הרבה גם באיכות. ונמצא בכמה מילות טובות מציל אדם דורות שלמים. כי לפעמים מעודד נער צעיר לימים, ומכוח אותם הרברים מתחזק הוא, וכשהוא נעשה לאיש ומקים משפחה משלו מצוה הוא את ביתו אחריו ומדריכם בדרכי השי"ת כדבעי. ויתכן שאילו לא היה שומע את הדברי העידוד האלו, היה נופל לידי יאוש, וגם את ביתו אשר יקים לא יראה צורך לחנכם כדבעי על אדני התורה. ונמצא כי כמה מלות טובות בונים דורות שלמים. וכל זה גם מבלי להיות 'חכם' המכונה בימינו בשם 'פסיכולוג', אלא אדם מן השורה באשר הוא שם. ואונאה. וענשן של מדות ורבית". עכ"ל. והביאור בזה. דהנה אנו מאמינים באמונר שלימה. שכל מזונותיו של אדם קצובים לו מר״ה. וא״א כלל וכלל לשנות גזירת ה׳ ית' וע"י השתדלות. אבל ודאי אפשר לשנות הגזירה ע"י בטחוז. ותפילה. ומעשים טובים! והגם שכבר נגזר עליו מזונותיו הקצובים לו, מ"מ גזירת הבורא היא שלא יקבל השפע כי אם ע"י עשיית השתדלותו המוטלת עליו. וכל השתדלות שאינו נעשה באופז הכשר ביותר. פשוט. שאינו בגדר חובת השתדלות. וא״כ זו הטעות של הגונב מחבירו, שהרי הוא אינו מאמין שכל מה שנקצב לו ישיג באופן המותר. ואינו צריך לעשות שום דבר אשר אינו באופן היתר להשיג פרנסתו. ונמצא שהוא כופר בעיקר השגחת השי"ת. שאינו מאמיז ובוטח בהשי"ת שישיג כל מזונותיו באופז היתר. וא"כ ע"פ זה י"ל דברי הרבינו בחיי. שהאופו לתקו חטא שלו הוא להיות עבד באופן שהוא זכר ליציאת מצרים. וגם בזכר למעשה בראשית, דהיינו עיקרי יסודות האמונה בהשי"ת. וכיון שכל חטאו של הגנב הוא מיוסד על חסרון אמונה בהשי"ת. א"כ האופן לתקן החטא זה הוא ע"י חיזוק האמונה, ולהאמיז בעיקר השגחת השי"ת. שהוא הזן את העולם. וישיג כל פרנסתו באופן היטב, ואין שום צורך כלל לעשות שום מעשה איסור להשיג פרנסתו. וזהו ההקדמה לכל שאר דיני תורה, רק אחר שמאמינין שפרנסת כל אחד בא מהשי"ת, וא"א להרויח כלל יותר מגזירת השי"ת. כל תביעה הוא רק על פי תורה. באופז היתר גומר. ודו"ק.

כי תפגע שור איבך ... השב תשיבנו לו (כג-ד) - ישראל ערבים זה לזה דנה מצינו עד כמה חסה התורה על כל איש מישראל, דואגת היא על עניניו Π צרכיו הגשמיים, ומצווה על המוצא את קניניו הארציים, לטרוח עצמו ולחזור אחר עליהם כדי להחזירם, ואפילו אם יודע המוצא, שזה המאבד שונא הוא לו, מכל מקום, מצווה על כר לעזור לו ולהשיב לו מה שנחסר ונאבד ממנו. ומכאז עלינו לעשות זשבונו של עולם. אם על רכושו הגשמי של האדם חסה התורה וציוותה עליה ציווי יוחד. על אחת כמה וכמה שברצונה שנחוס על מהותו הרוחני, וברצונה שכל אחד זיה ערב למסבביו. ואם רואים יהודי תועה בדרר חייו. ושקוע הוא ברפש וטיט רוחני. יאי מצוה גדולה היא לעזור לו. ולחלצו ממצבו העגום ולהעלותו על הדרך הישרה.

כשמעוררים על ענין קירוב רחוקים. ישנם הרבה אנשים אשר לדעתם אין הדברים אמורים עבורם, מכירים הם את מהותם, ולדעתם לא רק שאין הם מוכשרים לקרב, אלא חוששים הם לעצמם. כי יתכז שבמקום שיהיו הם המשפיעים והמתקרבים יהיו זנשפעים. יהפכו היוצרות ותהיה חלילה להיפר. ואכז צדקו דבריהם. לא לכל אחד כולים לבקש שיסתובב בין השווקים וילמד את הרחוקים בינה. אר עליהם לדעת. שקירוב רחוקים אינו עניז דוקא לזה אשר כבר נמצא לעת עתה בדיוטא התחתונה. בכדי להחזירו למוטב זקוקים כבר ללכת למקום נידח כדי לחלצו משם. אלא לפעמים כול הוא לקיים מצוה זו עם בחור או נער העומד לצידו, ונפשו עגומה עליו משום מה,

במילה טובה אחת מחיה את נפשו, ונוסר בו כוח להחזיק מעמר בשעתו הקשה. כי לדאבונינו לא חסרים כהיום נערים אשר מחמת איזה קושי שיש להם באיזה תחום עניניהם. נשבר לבם לרסיסים ואיז מי שיעמוד לצדם בשעתם הקשה. כי לפעמים קשה

כי תקנה עבד עברי שש שנים יעבד ובשבעת יצא לחפשי חנם (כא-ב) - בביאור מעם שהתחיל כל הדינים בעבד עברי

רבינו בחיי ביאור מדוע התורה הקדושה התחיל כל הדינים עם פרשת עבד עברי. תב הטעם מפני שיש בו זכר ליציאת מצרים וזכר למעשה בראשית. "זכר ליציאת" שהוציא השי״ת כלל ישראל מארץ מצרים להיות לו לעבדים כדכתיב: ״כי עבדים עבדי הם אשר הוצאתי אותם מארץ מצרים". וכמו שבדיבור הראשון של העשרת הדברות הזכיר יציאת מצרים. כן בעניני הדינים הזכיר כן. וגם הוא "זכר למעשה בראשית" - כשם ששבת הוא זכר למעשה בראשית שברא השי"ת וטולם בששת ימים וביום השביעי שבת. כז העבד עברי עובד לשש שנים ואח"כ יוצא.

ונראה להוסיף. דהנה עיקר הסיבה שגרם לו להיות נמכר לעבד, היינו משום שגזל, ואיז לו שום ממוז לשלם חובו. כמש"כ **רש"י** אוזו שלא שמע על הר סיני לא תגנוב. הרי כיוו שלא שמע לקולו של הקב"ה וגזל. והנה שורש השרשים של איסור גניבה מיוסר צל עיקרי יסודות האמונה והבטחון בהשי"ת. וכתב **הבית הלוי** (בקונטרס הבטחוז) וז"ל. הנה ממדת הבטחון, לבד מצוה זו עצמה, עוד יוצא לו תועלת, כי הבוטח השלם ינצל כמה גופי עבירות ... גם ינצל מכל עבירות שבין אדם לחבירו בעניני ממון כמו גזל.

A SERIES IN HALACHA LIVING A "TORAH" DAY

ראש כולל עטרת חיים ברוך, קליבלנד הייטס Relevant Halachos During These Trying Times (43)

Saying Kaddish in the Twelfth Month. Question: Last year over *Pesach*, my parent was *niftar* in the peak of the virus (but not from the virus). In my city, all the *shuls* were closed down at the time and people were not going to the homes of other people. I sat shiva without having a minvan in the house and had no shul to go to. For over a month, I didn't say *Kaddish* for my parent. Now it is getting close to the end of the eleven months after death. I know that we usually don't say *Kaddish* in the twelfth month. However, I have a strong urge to say *Kaddish* since I missed out on so many times in the first part of the year, and I would like to add these merits that were missed. Is this the proper thing to do?

Introduction to Answer: The **RM'A** (1) states that logically one should say Kaddish for twelve months to add merits to his parent during the first twelve months when the *niftar* is being judged. However, since only wicked people are judged that long, one should not make his parent look like a wicked person who needs 12 months of *Kaddish*. He should rather stop saying *Kaddish* at the end of the eleventh month. (Sephardim say Kaddish in the twelfth month for three of the four weeks and refrain from *Kaddish* only the last week, as per the **Birkei Yosef** (2).) This RM'A is accepted by all the Ashkenazi Poskim

can do so, if there are 9 people outside who can hear and answer. בין הריחים – תבלין מדף היומי – פסחים דף פב:

מאת הגאון מו"ר הרב ברוך הירשפלד שליט"א,

Answer: If another sibling was saying *Kaddish* at a different

location at the beginning of the Aveilus, it seems logical that no

Kaddish should be said now. Even if no sibling said *Kaddish* it is

still logical not to say *Kaddish* in the twelfth month. We assume

that the parent's judgment is over by then and they don't need the

Kaddish. Therefore, to change this accepted minhag does not

seem right. One can add extra *Mishnayos* learning at any time

and he presumably did such things in the first month. This is the

When Does Aveilus Start? Question: I am in strong quarantine

with major health issues. My close relative passed away, r"l. If I

cannot attend the levaya, when do I start Aninus/Aveilus? There is

a chance that I can attend and stay outside in a closed ambulance.

Answer: The ongoing custom is like the opinion (3) that one

who cannot attend the *levaya*, and is not busy on the phone

arranging things, has no period of aninus. He tears Kriah and

starts shiva immediately, removing leather shoes, sitting low, etc.

If he is able to attend from outside in an ambulance, he is an

Onen till he parts from the niftar and then he starts sitting shiva. If

he wants to say *Kaddish* by opening the ambulance windows, he

If so, can I say *Kaddish* from the ambulance if 9 people hear?

opinion of this writer who welcomes any feedback.

i needs to פסול פרשי בקרש בשריפה נפרא גמירי לה" - The *Gemara* teaches us that if a - קרבן - פוול פרש בשריפה נפרא גמירי לה" be disposed of only by burning. The פסול which become פסול which become המילון המיזות says that ס"ת, תפילין, ומוזות which become פסול should be buried [הל"תפילין א-יג] were written by an אפיקורוס they must be burned. This is the only situation where בברים שבקדושה may be burned. The ניו"ד ס' שמ',לז'] שו"ע . מאחת על הגויל ואחת על הכתב) "הרואה ס"ת שנשרף או תפיליו שנשרף קורע שתי קריעות" באות על הכתב). Also (אחת על הגויל ואחת על הכתב). The שו"ע (to keep it from rotting מבי חבר paskens that a כלי חרס that is worn out (בלה) or became pasul beyond repair, is to be placed in a כלי חרס (to keep it from rotting) guickly) & buried in a בבר של תלמיד חכם. The **Mishna Berura** [הנד,ס"ק כד] adds that this applies to all ספרים. They must be buried. Even if one's intention is to save them from בייור they may not be burned as that would be violating the Lay of "לא רגעשוו כו לה' אלוסיכם".

The שו"ת או"ח ט'**) נודע ביהודה** was asked if we may keep old *Sifrei Torah* that are *pasul* in the ארון קודש? The questioner wanted to bring a proof from the שברי לוחות צט:] that were stored in the ארון with the whole נעירן מנחות צט:] שברי לוחות. The מדע ביהודה rejects this proof & says מותר הדושת הארוו but shouldn't be done because of other concerns עיי"ש.

The עצם הקדושה should not be classified as תלמידי חכמים but rather they are בי**ת הלוי** should not be classified as בי**ת הלוי** should be considered like a דבר שבקדושה. we can now understand the *Gemara* that says regarding those who do not stand up and show the proper respect to Gedolim: "מכות כב:] אמר רבא כמה טפשאי שאר אינשי דקיימי מקמי ס"ת ולא קיימי מקמי גברא רבה"

הוא היה אומר

R' Menachem Mendel Morgenstern zt"l (Kotzker Rebbe) would say:

אם כסף תלוה את עמי את העני עמד''' - The *posuk* translates literally to mean: 'If money will escort My nation, the poor person from amongst you.' Chazal teach us that when one departs this world, he is escorted not with important personages or precious gems, but by the *Torah* and good deeds that he has accumulated on this world. Thus, the '900' that escorts him (לוה) is the *tzedakah* that he donated to the poor people in his midst (העני עמד)."

R' Alter Henach Leibowitz zt" (Majesty of Man) would say:

כי תראה חמור שנאך ... עזב תעזב עמו"י - A Jew must help even his enemy's donkey who is straining under its load. The **Targum** says that this actually requires that we abandon our hatred of our enemy for the moment, since *chessed* (kindness) must be done wholeheartedly. It takes much effort but we must learn to change our feelings from one extreme to the other.'

A Wise Man would say: "We are what we repeatedly do. Therefore, excellence is not really an act but a habit."

Printed By: Mailway Services, Serving Mosdos and Businesses WorldwideSince1980 (1-888-Mailway)

in our revering Hashem!

103.680+

Mazel Toy to Mr. & Mrs. Eli & Hadas Gelb on the birth of a grandson to their children, Rabbi & Mrs. Rafi Gelb. יה"ר שהברית יתקיים בעתו ובזמנו

We CAN'T compromise It's REALLY TIME to act -SIGN!

מעשה אבות סימו

אם יקום והתהלך בחוץ על משענתו ונקה המכה רק שבתו יתן ורפא ירפא ... (כא-ים)

In the city of Grosswardein, Hungary, lived a man who was experiencing terrible pain in his leg. The pain became so excruciating that he was finally persuaded to see a specialist, a top doctor in the city by the name of Dr. Gross. Many people were hesitant to go to this doctor for he was known as a haughty individual who had very little sympathy or empathy for his patients. He looked at each one as a case subject and when he made a pronouncement or a diagnosis, there was nothing one could do to convince him otherwise. On the other hand, he was Jewish and he really was a gifted specialist. Many *Rabbanim* would consult with him and send their congregants to him for medical treatments.

On the day of the appointment, the man was seen by Dr. Gross who evaluated that he had developed a serious infection in his leg and gangrene had already set in. Therefore, pronounced the doctor, without the slightest bit of sympathy, he must travel to the major medical center in Budapest where his only recourse was to have his leg amputated from the knee down. The patient was terrified and asked if there was some other way, but Dr. Gross merely looked at him and stormed out of the examination room, angrily muttering, "How dare he question Dr. Gross' diagnosis!"

The downtrodden man was devastated by the news but his family urged him to book a train ticket and travel to Budapest as soon as possible, before the infection could become life-threatening. The man did as he was told and the next day, he found himself traveling alone on the Bahn from Grosswardein to Budapest.

A fellow Jew was on the train and couldn't help but notice how sad and depressed the man looked. He sat down next to him and asked if there was anything he could do to help. The man shook his head and explained with tears in his eyes, that he had a serious infection and a big specialist told him that he needed his leg amputated to save his life. The Jew took his hand warmly and said, "I live in Czenger, which is a few stops along the way, and you must come with me to R' Asher **Anshel** (Yungreis) zt"l, the Tzaddik of Czenger. Let him give you a beracha and you will see that all will be well."

The man protested that this was a matter of life and death and he didn't have time to make a stop-over, but the Jew insisted saying, "So many people have seen yeshuos from the tzaddik. I'm sure you will too. You must come with me!" He wouldn't take no for an answer so the two got off in Czenger and went straight to the home of the Menuchas Asher.

Once again, the man tearfully related his tale of woe and R' Asher Anshel listened with a pained heart. Then, he stood up and took out a vial of cream from a drawer. He handed it to the man and said, "Rub this on your leg right away."

The man took the cream and rubbed it on the affected area and within minutes, he could feel a tingling in his leg. He watched in amazement as over the course of a few hours, the redness and swelling in his lower leg were reduced to almost nothing and incredibly, the pain was gone! He was shocked and thrilled and went back to the tzaddik to thank him.

Then, instead of continuing on to Budapest, the man got back on the Bahn and traveled home to Grosswardein. He arrived in the late afternoon and headed straight to the home of the Ray, R' Binyamin Fuchs zt''l. When he walked in, he was shocked to meet none other than the famous Dr. Gross, who had come to the rabbi's home to consult on an important matter. The newly recovered man told Dr. Gross about the miracle cream that the Czenger Tzaddik had given him and how in a matter of a few hours, he seemed to be totally cured. Dr. Gross recognized the man and was annoyed that he had not followed his advice and gone straight to the hospital in Budapest for the scheduled amputation. He was skeptical and examined the man's leg. He probed and touched it from all angles, and even did a meticulous examination. He was shocked. The leg was totally and inexplicably healed! "How is this possible?" asked the doctor, and the man again described how the *Tzaddik* had given him a *beracha* and a basic cream, and *Hashem* had healed him in a matter of hours.

This time, Dr. Gross was thoughtful. After a moment, he looked up and declared, "All this time, I thought that Dr. Gross is G-d and G-d is not all that *grois* (great). Now, I see that really G-d is *grois*, and Gross is no G-d after all!"

והיה מדי חדש בחדשו ומדי שבת בשבתו

A PENETRATING ANALYSIS OF THE WEEKLY DINGS A YU JAYA DAIN

Although this week is Parshas Mishpatim, the Haftorah from Yeshava HaNavi. In it, the Navi says, "And it shall be that, at every New Moon and on every Shabbos, all mankind will come to prostrate themselves before Me." Yeshaya continues to describe how those who survive the final battle of history, the wars of Gog U'Magog, will ultimately recognize and acknowledge Hashem's greatness and that Klal Yisroel are His chosen people. During these times, even the smallest Jew will be held in greater esteem than the highest gentile. As such, why does it matter what all mankind thinks? Is it not enough that *Hashem's* children, who will be the most honorable of mankind, honor and revere Him?

R' Avraham Pam zt"l brilliantly explains that many tend that is read is the special Shabbos Rosh Chodesh Haftorah to believe that the parameters of Chillul Hashem are only when a Jew's misconduct becomes public knowledge. In truth, desecrating Hashem's Name is more accurately defined when one causes a weakening of belief in *Hashem* and His Torah. Thus, while it is surely a Jew's duty to glorify Hashem's name and never cause its desecration, even a gentile can be the cause of such desecration.

> Therefore, the ultimate *Kiddush Hashem* is when Jews and gentiles alike live their lives in a fair and honest manner. This not only creates a universal Kiddush Hashem, but it underscores the centrality of the mitzvah of Kiddush Hashem and the very essence of creation in the first place.

כי יכרה איש בר, ולא יכסנו ונפל שמה שור או המור. Concepts In Avodas Halev From the FAMILY OF R' CHAIM YOSEF KOFMAN ZT"L

The Parsha deals with many instances of monetary damage due to injury. The posuk states: "If a person digs a pit and does not cover it ... the owner of the pit shall pay." The **Sefas Emes** has a novel interpretation of this posuk. When a person sins and digs himself into a hole - a bor of 10 tefachim which can be fatal (unlike a bor of 9 tefachim) - he needs a way to rectify his misdeeds. The posuk continues, "Baal Habor Yishalem" - the sinner shall pay. With what? "Kesef" - a strong feeling of reconnecting to "Ba'alav" - the owner of the world - Hashem Yisborach. The word "Kesef" is used in the form of "Ki Nichsof Nichsafti" - you strongly desired. Here too, that surge and pang of regret and remorse is a form of Teshuva.

Earlier in the parsha, regarding a person who struck his servant, the posuk says, "אך אם יום או יומים יעמד לא יקם כי כספו הוא" "If he (the eved) stands for a day or for two days, he shall not be avenged, because he is his property." The Rebbe, **R' Bunim M'Pshischa** zt''l explains homiletically, that throughout the year a person davens quickly, without the proper kavana and intentions. But there are a few days when he is truly sincere. "Ach im yom" - if on that day, the day of Yom Kippur - "Oh yomayim" - the two days of Rosh Hashana - "yamod" - he davens properly, "Lo Yukam" - it won't last, "Ki kaspo hu" it's the money causing this, for a person is constantly thinking about his money. But perhaps, in light of the Sefas Emes, we can now say it a bit differently. If one davens sincerely during those few days, "Lo yukam" - Hashem will not take revenge and punish him for his sins. You know why? "Ki kaspo hu" - the person shows that this is his real desire (from the lashon Nichsof *Nichsafti*). He aspires to be an *eved* of *Hashem*. He just has trouble staying on that level all year round!

Olam Hazeh is a big bor. The present world, all the more so. We must show the Baal HaOlam that we truly recognize His presence and desire His closeness. And with that, lo yukam - there won't be a need for any more reminders! Kein yehi ratzon! surely permitted to keep it because *Chazal* said that he can.

משל למה הדבר דומה

על כל אבדה אשר יאמר כי הוא זה עד האלהים יבא שניהם ... (כב-ח) משל: A man found money on the floor in a *Beis Medrash*. He picked it up and was wondering if he was permitted to keep it. The Gemara (B"M 21b) says that one who finds money in a Beis Haknesses or Beis Medrash or anyplace where many people are congregating, the din is "הרי אלו שלו", he is permitted to keep it, since people are constantly checking their pockets to make sure their money is still there. However, as the man looked around, he noticed that not one person was checking his pockets or looked concerned about their money, so in that case, perhaps the people were not *meyaesh* (did not give up) on their lost money. Perhaps he must announce that he found a lost item and thus, he was not allowed to keep it.

Chazon Ish explained that based on the din in the Gemara, there is no question that the *halacha* is "הרי אלו שלו". He was

had owed this money to another person in a previous Gilgul, and now, the person who found it was being paid back. Now,

had the one who lost the money been checking his pockets and had realized that his money was gone, he would be meyaesh from the money and when the finder finds it, he would be claiming it from *hefker*. By doing so, he would not be paid back from the debt he was owed previously.

But, added the *Chazon Ish*, to understand why the *din* is so,

perhaps we can say that the one who lost the money really

Thus, *Hashem* made sure that he was not checking his pockets and was not *meyaesh*, so that the finder could find the loser's money and thereby be officially paid back!

נמשל: The *halachos* in the *Torah* are immutable and we must He went to the **Chazon Ish** zt''l with his shaila. The follow them to the letter of the law. We might not always understand them but we know that if the *Torah* tells us to do it and *Chazal* codify it into law, then we follow the *din*!

לא תמה משפט אבינד בריבו. מדבר שקר תרחק ... (כג-וו)

EDITORIAL AND INSIGHTS ON MIDDOS TOVOS FROM THE WELLSPRINGS OF R' GUTTMAN - RAMAT SHLOMO

How important is the *middah* of *Emes*? It is the stamp of *Hashem* without which we could not survive. How much

destruction has been brought about through dishonesty, through sheker and all that falsehood brings with it? Emes - real honesty and truth is the basis of all relationships! When we bless a *chassan* and *kallah*, we say, "May you build a *bayis* Ne'eman b'Yisroel." This means that the couple should always be loyal and true to each other. This truthfulness manifests itself in many ways. R' Avraham Pam zt'l gives a novel interpretation of this posuk. He

says that very often people imagine that things must be a certain way. A husband imagines that his wife will ALWAYS keep the house clean and always have a delicious meal ready for him when he comes home. A wife imagines that her husband will ALWAYS be successful and have the means to provide her with whatever she needs (or whatever she imagines she needs!) This "imagery" is *sheker*! It is not the truth. At least not ALL the time. Says R' Pam, this is something we must stay far away from lest we cause much damage to our relationships. When the husband brings a guest home for the Shabbos meal and finds the table not set and the house a mess, he may get upset at his wife and say something hurtful. This was due to his false illusion of what he thought should be! A woman goes shopping and excited with her purchases whips out her credit card to pay, only to be dismayed and embarrassed that her card is maxed out! She puts back the items she took as she fights back the tears and the anger she feels toward her husband.

So many shalom bayis problems occur because of false illusions. Let us be true to our friends, to our spouses and to ourselves. Let us stay far far away from *sheker*, real and imaginary!